

VERDAL KOMMUNE

Postboks 24

7651 VERDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Torill Espedal, 73 19 92 04

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Ørin avløpsrenseanlegg – Verdal kommune

Kontrollnummer: 2021.066.I.SFTL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Geir Olav Jensen – kommunedirektør
Bård Kotheim – virksomhetsleder teknisk drift
Karsten Aksnes – driftsoperatør RA
Åge Elvebakk – daglig leder teknisk uteavd.
Ragnar Laugen – ingeniør ledningsnett
Eline Gjermstad – ingeniør teknisk drift

Fra Statsforvalteren i Trøndelag:

Torill Espedal
Andreas Wæhre
Marit Lorvik

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Ørin renseanlegg den 7. oktober 2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Trøndelag avdekket 3 avvik og 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Verdal kommune mangler et styringssystem som sikrer en systematisk og helhetlig planlegging av kommunen sitt arbeid på avløpsområdet.
- Verdal kommune har overskredet sin ramme for påslipp av organisk stoff til Ørin renseanlegg, og overløp er ikke inkludert i rensegraden.
- Verdal kommune mangler en oppdatert miljørisikovurdering for avløpsområdet.

Anmerkning:

- Verdal kommune har mangelfulle skriftlige rutiner/prosedyrer på avløpsområdet.

Avvik er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

4. november 2021	Torill Espedal	Marit Lorvik (e.f)
dato	kontrollør	seksjonsleder
	Statsforvalteren i Trøndelag	

Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Verdal kommune drift og anlegg	
Organisasjonsnr.: 976678729	Eies av: Verdal kommune
Bransjenr. (NACE-kode): Offentlig administrasjon	

Kontrollert enhet

Navn: Ørin renseanlegg	Anleggsnr.: 5038.0060.01
Kommune: Verdal kommune	Fylke: Trøndelag
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og – rensing	
Tillatelse gitt: 25.01.2007	Sist endret:

Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av lov overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens landsdekkende aksjon for avløpsrenseanlegg omfattet av forurensningsforskriften kapittel 14. Inspeksjonen ble gjennomført som et fjerntilsyn på Teams.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonsteam

- Oversikt av overordnet tilstand og regelverk
- Planlegging og styring
- Organisering og kompetanse
- Ledningsnett og renseanlegg
- Rapportering til staten

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Oppfølging etter inspeksjonen

Verdal kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Verdal kommune innen **20. desember 2021**

sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet, eventuelt en tidfestet forpliktende plan som viser hvordan avvik skal rettes.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sftlpost@Statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Trøndelag med referanse **2018/1531**.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 30.08.2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Verdal kommune bli ilagt et gebyr på kr 33 800 for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer fire dagers arbeid med inspeksjonen. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Trøndelag (jf. offentleglova). Rapporten vil også være tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

Avvik

Avvik 1

Verdal kommune mangler et styringssystem som sikrer en systematisk og helhetlig planlegging av kommunen sitt arbeid på avløpsområdet.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften §5, punkt 4, 6 og 8.

Kommentarer:

Verdal kommune synes å mangle et internt (IK-)system som (skriftlig) synliggjør hvordan kommunen jobber på avløpsfeltet. Overordna mål og strategier for kommunens arbeid på avløpsområdet er ikke skriftlig nedfelt. En oversikt over hvilke planer og/eller strategier kommunen legger til grunn for arbeidet sitt er fraværende. Det er vanskelig å si hva kommunen baserer sine prioriteringer og investerings vedtak på, foruten personlig erfaring og historikk. Det er ikke utarbeidet overordna plan for arbeidet eller nedfelt skriftlige målsetninger for arbeidet.

Avvik 2

Verdal kommune har overskredet sin ramme for påslipp av organisk stoff til Ørin renseanlegg, og overløp er ikke inkludert i rensegraden.

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven, punkt 2. Forurensningsforskriften § 14-11.

Kommentarer:

I henhold til virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven vilkår 2 er rammen for tillatelsen satt til 28 000 pe. Dersom belastningen utvides med mer enn 25 % eller 5000 pe (personekvivalenter) kan det stille strengere krav.

Verdal kommune rapporterte i sin egenkontrollrapport at tilført mengde til avløpsrenseanlegget for 2020 var 28 300 pe (målt i BOF₅). Beregninger som både Driftsassistansen har gjort (jf. årsrapporten), og tall hentet fra Altinn-rapporteringen, viser at anlegget har en pe-belastning i maksuka på omkring 56 500 pe målt mhp BOF₅¹. Dette utgjør en overskridelse av rammen med mer enn 100%. I årsrapporten for Ørin renseanlegg fra Driftsassistansen, vises det at belastningen på renseanlegget i mange år har vært over tillatelsens ramme for belastning. Statsforvalteren anser dette som et alvorlig brudd på tillatelsen og forskriften.

I henhold til forurensningsforskriften § 14-11 skal avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget måles, registreres og medregnes i rensegraden. Avløpsvann som går i overløp er dermed ikke medregnet i rensegraden for fosfor.

Avvik 3

Verdal kommune mangler en oppdatert miljørisikovurdering for avløpsområdet.

Avvik fra:

---

¹ Beregninger gjort av Rambøll basert på NS9426 med en $f_{maks} = 2.0$

Internkontrollforskriften §5, punkt 6. Tillatelse etter forurensningsloven, punkt 11.

Kommentarer:

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene (jf. §5, punkt 6).

Under inspeksjonsdagen kom det fram at Verdal kommune kun har utarbeidet en ROS-analyse for selve avløpsrenseanlegget datert tilbake til 2011. Kommunen opplyste at det ikke er utarbeidet en miljørisikoanalyse/risiko- og sårbarhetsanalyse for det samlede avløpssystemet i kommunen.

Gjennom en miljørisikovurdering skal kommunen kunne beskrive og vurderer ulike risikoområder som renseanlegg, tilknyttet ledningsnett, overløp, hydraulisk belastning, utslipp, forhold i berørt resipient etc. En risikovurdering må være så områdespesifikk og konkret som mulig for de enkelte avløpsområdene. Risikovurderingen bør revideres jevnlig, og vi viser her til ovennevnte ROS-analyse fra 2011 som ikke har blitt revidert i etterkant.

Miljørisikovurderingen vil gi kommunen et godt grunnlag å prioritere mellom ulike tiltak. Det er viktig at dette ses i sammenheng med arbeidet knyttet til vannforskriften/vanndirektivet (jf. regionvise tiltaksplaner etter vannforskriften).

Anmerkning

Anmerkning 1

Virksomhetens har mangelfulle skriftlige rutiner/prosedyrer.

Kommentarer:

Kommunen kunne ikke legge fram skriftlige rutiner for eksempelvis utarbeidelse av miljørisikovurdering, samarbeid på tvers av etatene /avdelingene for å sikre god dialog og kunnskapsflyt, registrering og oppfølging av avvik med tanke på hva skal defineres som avvik knytta til ytre miljø, hvordan sikre oppfølging av avvik og melding av drifts- og utslippsavvik til kommuneledelsen.

Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren